№ 68. Czwartek 24. Marca 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** *kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Ostrzeżenie.)

Lwów, 23. marca. W numerze 62 *Gazety Lwowskiej* z 17. b. m. zwróciliśmy pod Kroniką uwagę publiczną z odwołaniem się do doniesień dzienników praskich na podejrzane zabiegi, by zagranicznym towarzystwom zabezpieczenia zjednać zwolenników, a zatem i przychód im zabezpieczyć.

A że najnowszemi czasy pojawiły się zabiegi te nietylko w naszem mieście stołecznem, ale także i na prowincyi, przeto ostrzegamy publiczność, by zabiegami temi nie dała się uludzić, gdyż inaczej biorąc udział w tych nieupoważnionych przedsiębierstwach wystawiłaby się na niezawodną stratę.

(Szczodrobliwości Arcyksięcia Gubernatora w Medyolanie. — Fałszywe doniesienie w gazecie kolońskiej. — Postępowanie celne przy sprowadzeniu tytoniu z zagranicy.)

Wiedeń, 21. marca. *Gazeta wiedeńska* pisze: Umieściliśmy już otrzymaną z *Medyolanu* wiadomość o tem, że Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian i najdostojniejsza Arcyksiężniczka Charlotte złożyli 5000 zł. na wsparcie podupadłych familii trudniących się zarobkiem. *Gazz. di Milano* pisze temi słowy:

W teraźniejszym składzie rzeczy i śród przykrości, których ani rządowi, ani miastu przypisać nie można, tudzież z powodu zmniejszonej czynności handlowej i przemysłowej, utraciły liczne familie zarobkujące środki utrzymania, a zwyczajne wsparcie publicznych zakładów dobroczynnych nie może być w tym względzie dostateczne.

Smutne położenie tylu nieszczęśliwych przejęło żalem dwa szlachetne serca gotowe zawsze do przyniesienia ulgi i pomocy uciśnionym.

Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę gubernator jeneralny i najdostojniejsza Arcyksiężna Charlotte wyznaczyli z prywatnej swej szkatuły 5000 zł. do rozdania między najpotrzebniejszych robotników. Kwotę rzeczoną przesłano już municypalności.

Jesteśmy tego przekonania, że każdy godny i prawy człowiek wspomni o czynie tym z uczuciem wdzięcznem, a przy tem radzibyśmy, aby za tym szlachetnym przykładem poszli w tych przykrych i nadzwyczajnych czasach także i mieszkańce bogatsi.

— *Gazecie kolońskiej* piszą z Medyolanu pod dniem 13. marca, „że gminom w Lombardyi nałożono znaczne kary pieniężne za każdego urlopnika, jeżliby niestawił się do pułku w przeznaczonym czasie, i że temu środkowi głównie przypisać potrzeba punktualne stawienie się urlopników.“ Na to odpowiada *Gaz. wied.*: Że gminy lombardzkie odstawiają urlopników z nadzwyczajną szybkością i punktualnością, to prawda, ale powód, jaki podsuwa temu korespondent, jest zmyślony; i dlatego zbijamy stanowczo to podanie.

— *Litogr. koresp. austr.* pisze: Na mocy powtórnie wydanego rozporządzenia z ministeryum finansów ogłoszono z powodu szczególnego wypadku, że rozporządzenie z 16. grudnia r. z. względem postępowania celnego z zagranicznym surowym lub przyrządzonym już tytoniem nie może być zastosowane do przesyłek tytoniu przeznaczonych dla c. k. zarządu, i że przesyłki takie mają odtąd urzęda celne sprawdzać na podstawie wydanego przez c. k. dyrekcyę centralną fabryki tytoniu wykazu tymczasowego, gdzie zawierałaby się liczba paczek, nazwisko przesyłającego i miejsce przeznaczenia tej przesyłki — i odesłać do oznaczonej im fabryki tytoniu, a natomiast przesło urzędom celnym dyrektor c. k. fabryk tytoniu dodatkowo do tego wykazu jeszcze i spis osobny znaków, liczb, wagi szczególnych, nazwisko przesyłającego i miejsca przeznaczenia.

Ameryka.

(Bliskie odroczenie sesyi kongresu. — Układy Anglii z Mexykiem. — Wiadomości z Hajty.)

Nowy Jork, 27. lutego. Chociaż za kilka dni nastąpi odroczenie kongresu, nie zapadła dotychczas żadna uchwała ani względem zmiany taryfy, ani względem innych środków finansowych. Dlatego według wszelkiego podobieństwa odbędzie się w miesiącach letnich sesya nadzwyczajna. W senacie oświadczył wczoraj pan Slidell, że chce odroczyć swój bil względem Kuby na przyszłą sesyę, gdyż przez wyrażoną w senacie większość uzyskano przewagę moralną.

Mexyk, 1. lutego. Nieporozumienia między rządem Zuloagi a posłem angielskim zostały zagodzone podpisaną 26. stycznia konwencyą, którą angielski poseł zaproponował, a Zuloaga przyjął.

Port-au-Prince, 10. lutego. Rada ministeryalna jest mianowana i rozpoczęła swą czynność. W niedzielę, 23. stycznia złożył Fabre Geffrard przed senatem jako prezydent republiki przysięgę na konstytucyę.

— Według wiadomości z **Hajti** z dnia 5. lutego skonfiskował prezydent Geffrard majątek byłego ministra Delwy. Francuskiemu konzulowi chciano ofiarować medal w pamięć postępowania jego podczas rewolucyi, ale nieprzyjął dekoracyi. Centralny komitet w Gonaives układa raport co było powodem rewolucyi. Okazuje się, że w miesiącu grudniu zebrało się ośmiu mężów między tymi Geffrard, w departamentalny komitet godząc na obalenie Soulouqua. W trzy dni później przyłączyło się już miasto Gonaives i okolica a w dalszych ośmiu dniach stał Geffrard na czele 10.000 ludzi. Lud sprzyja Geffrardowi niesłychanie a dzienniki dotąd jeszcze nieprzestają potępiać Soulouqua.

Portugalia.

(Nowe ministeryum.)

Lizbona, 16. marca. (Telegr. depesza dziennika *Hamb. Nachr.*) Ministeryum podało się do dymisyi. Książę Terceira otrzymał polecenie złożyć nowe ministeryum.

— Skład nowego gabinetu jest następujący: Książę Terceira prezydentem gabinetu i minister wojny; Fontes minister spraw wewnętrznych; Ferras sprawiedliwości; Ribeiro finansów; Terpa robót publicznych; Ferreira marynarki. — Kontrakt z panem Morton Peto względem budowli nowych kolei żelaznych odwołano.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 14. marca. Papieski nuncyusz złożył swoje życzenia ministrowi spraw zewnętrznych p. Calderon-Collantes, z powodu mowy jaką miał w sobotę o hiszpańskiej wyprawie do Kochinchiny. Minister oświadczył w tej mowie, że do tej wyprawy spowodowały Hiszpanię jedynie: obrona prześladowanej religii i pomszczenie zamordowanych misyonarzy.

— Według wiadomości z Rzymu nastąpi wkrótce załatwienie spornych kwestyi.

— Pod dniem 16. marca telegrafują z Madrytu, że kongres uchwalił jednogłośnie, wziąć pod rozwagę wniosek, ażeby na byłego ministra spraw zewnętrznych p. Collantes wnieść zaskarzenie przed senatem.

Anglia.

(Administracya angielskich posiadłości w Chinach. — Kobiety doktorami medycyny. — Wiadomości bieżące. — Dochód w Indyach. — Lorda Elgin nota do Władz chińskich. — Obrady parlamentu z 16. i 17. marca.)

Londyn, 18. marca. W administracyi angielskich posiadłości na chińskich wodach nastąpiła ważna zmiana. Dotąd był każdoczesny superintendant angielski na chińskich i japońskich wodach — jak teraz sir John Bowring — oraz gubernatorem Hongkongu jednak bez pobierania zato osobnej płacy. Odtąd otrzyma Hongkong osobnego gubernatora, na ten urząd wybrano dotychczasowego wice-gubernatora wyspy St. Christophus. P. Hercules Robinson, jestto mąż, który nietylko w chwili gdy w Irlandyi tak wielki panował głód, ale i poźniej odznaczył się z talentu w administracyi i od tego też czasu piastował urząd wice-gubernatora powyżrzeczonej wyspy.

— W jednym z tutejszych literackich zakładów miewa pani Elżbieta Blackwell w obec zgromadzenia kobiet odczyty w przedmiocie nauk lekarskich. P. Blackwell ma stopień doktora medycyny, w Nowym Yorku praktykowała siedm lat, a rzecz wykłada bardzo dobrze. Pewna Angielka ofiarowała już 8000 f. szt., ażeby w Londynie urządzono szpital dla kobiet pod zarządem kobiet lekarzów.

— Jeden z australskich dzienników podaje, że w południowej Australii powiodły się próby zakładania plantacyi cukru jak najlepiej, rozumie się jednak, że przez to jeszcze Australia nie będzie z Indyami konkurowała, bo u niej robotnik jest drogi, ale zawsze jestto ważne odkrycie, że ziemia Australii jest przydatną pod uprawę trzciny cukrowej, a nikt nie przepowie, co nadal być może.

— Ogólny czysty dochód Indyi wynosił według świeżo ogłoszonego wykazu w 1856-1857 roku 28,736.638 funtów szterl., t. j. 11,768.102 f. szt. w Bengalii, 5,917.514 f. szt. w północno-zachodnich prowincyach, 1,254.622 w Pendżabie 5,019.756 f. szt. w Madrasie i 4,776.704 f. szt. w Bombaju; z tych wynosiły gruntowe podatki brutto 17,717.580 f. szt., akcyza 1.421.364 f. szt., sól, netto 2,993.453 f. szt., dochody celne netto 1,025.237 f. szt. i inne dochody 4,022.549 f. szt. Opium przyniosło 3,861.151 f. szt. netto i urzędowy wykaz dodaje, że opium, miernie używane, nie jest tak szkodliwe jak dotąd sądzono powszechnie. Tak samo utrzymują wszyscy lekarze i badacze natury w Indyach. Zresztą wiadomo, że Tatarzy zażywają silne dozy opium i ze to jedynie przyczynia się, iż mogą znosić nadzwyczajne trudy, i czasami obejść się 2 do 3 dni bez pożywienia.

— Do Marsylii zawinął 14. b. m. pocztowy parostatek, z pocztą z Kalkuty i Chin przywożąc zarazem 1300 bel jedwabiu. Lord Elgin wysłał do chińskich władz notę, w której grozi im surowym odwetem przeciw licznym w pobliżu Kantonu obozującym ochotnikom, i wyraża równocześnie wielką nieufność do cesarskiego rządu w Pekinie. — Japońskie władze nie przyjęły duński okręt odwołując się, że między obydwoma krajami nie ma traktatu. W Jeddo panuje cholera, która w ciągu jednego miesiąca zmiotła przeszło 150.000 ludzi.

— Posiedzenie *izby niższej* z 16go. Na propozycyę lorda Johna Russel odczytują po raz drugi wniosek do ustawy względem reformy prawa o bankructwie. Bil względem rokoszu w wojsku i flocie, tudzież bile względem sądów w hrabstwach odczytane są po raz trzeci i przechodzą.

Posiedzenie *izby niższej* z 17go. Kanclerz skarbu oświadcza imieniem rządu, że w bilu reformy chce rząd zatrzymać prawo głosowania dla mieszkańców opłacających 40 szelęzne i pozwoli im wybory tak w miastach jak i w wiejskich powiatach.

Francya.

(Zawierzytelnienie posła pruskiego. — Powrót Piemontanów. — Piemontanie we Francyi wezwani do powrotu. — Stan obecny. — Cesarski zakład sierot. — Broń dla żołnierzy okrętowych. — Zbrojenie się wojenne. — Wojska na pograniczu Szwajcaryi.)

Paryż, 18. marca. *Monitor* donosi na samym wstępie swej urzędowej części: „Hrabia Pourtales nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister Jego Mości pruskiego króla miał zaszczyt być dzisiaj na publicznej audyencyi u Jego Mości Cesarza, i wręczyć swe wierzytelne listy, równie jak własnoręczne pismo Jego królewiczowskiej Mości księcia rejenta Prus. Cesarz otoczony był swymi oficerami służbowymi. Pruski poseł wjeżdżał do pałacu Tuileriów z zwykłą ceremonią w dworskim pojeździe.“

— We Francyi znajduje się do 2000 Piemontanów, wszyscy zostali powołani do kraju. Sardyński rząd nalegał na towarzystwa lugduńskiej kolei żelaznej, ażeby wracających piemontskich żołnierzy transportowano po tych samych cenach jak francuskich na urlopie, co jednak towarzystwa odmówiły, gdyżby na każdym żołnierzu traciły 35 franków.

— Piemontanie pospieszają od kilku dni całemi tłumami do swego kraju, gdyż obligowani do służby wojskowej stawić się muszą najdalej do dnia 21. marca. Sardyński konzul opłaca sam koszta transportu na lugduńskiej kolei żelaznej.

— Zdaje się, że polityczny widokrąg wyjaśnia się nieco, pomimo, że niema jeszcze nic pewnego. Misya lorda Cowleya przyczyniła się do tego zapewne bardzo wiele. Dotąd jednak nic jeszcze nie słychać o właściwym skutku dyplomatycznej misyi lorda, i zbrojenie się trwa jeszcze.

— W rocznicę urodzin cesarzewicza mają przyjąć dwunastu chłopców do zakładu sierót zostającego pod opieką cesarskiego księcia. Liczba dzieci znajdujących się w tym zakładzie wynosi teraz 194.

— Ministeryum marynarki rozporządziło, ażeby okrętowi żołnierze otrzymali między inną bronią także i rewolwery o 6 lufach.

— Uzbrojenia wojenne nie ustają bynajmniej, jak równie i dostawy przyborów wojennych w strony południowe. Bliższe jednak szczegóły w tej mierze nie są wiadome, zwłaszcza, że od czasu odezwy *Monitora* z 5go marca francuskie dzienniki prowincyonalne nic o tem nie donoszą.

— Co do koncentracyi wojsk francuskich w pobliżu granicy sabaudzkiej, piszą dziennikowi *Unione* z Chambery z 16go b. m.: W czasach pokoju składa się garnizon w Grenoble tylko z jednego pułku artyleryi i piechoty i z batalionu strzelców. Teraz stoi w tem mieście i okolicy przeszło 18.000 wojska, między tem 1 pułk lekkiej kawaleryi, 8 pułków piechoty i t. d. W arsenałach panuje nadzwyczajny ruch.

Belgia.

(Szkoła dla duchowieństwa amerykańskiego.)

W małej Belgii, tyle bogatej w katolickie zakłady, powstała w październiku 1857 nowa szkoła ku rozszerzaniu wiary, i zasługuje na wszelką uwagę. Biskupi Stanów zjednoczonych Ameryki północnej z przewielebnym biskupem ix. Piotrem Lefevere Detroit w państwie Michigan na czele, wybrali katolickie miasto Löwen, ażeby tam za przyzwoleniem belgijskiego episkopatu założyć propagandę na wydoskonalenie młodych księży, którzy się chcą poświęcić zbawieniu swoich braci w zjednoczonych Stanach Ameryki północnej. Dotychczas utrzymuje kolegium dwunastu alumnów, między tymi jest 3 Niemców, 1 Irlandczyk, reszta Belgowie. Dla utorowania im drogi udało się już w roku 1858 sześciu księży misyonarzy do państwa Michigan i Kentuky. Dla braku dostatecznych funduszów nie można było przychylić się do prośby wielu zgłaszających się o przyjęcie. Kolegium jest dopiero w drugim roku swego istnienia, i dotychczas nie ma innych zasiłków, jak tylko dobrowolne datki niektórych biskupów amerykańskich i belgijskich osób prywatnych.

Holandya.

(Sprawy kolonialne z Przylądka.)

Haga, 8. marca. Wiadomości z Przylądka są z 21. stycznia. „Nieukontentowanie z przepisu względem wychodźców coraz bardziej się upowszechnia. Użalają się na to, że za 80.000 funt. sztr., które na nich wydano, wprowadzono tylko 1600 wychodźców do kolonii, że przy wyborze wychodźców nie mają wcale względu na stan włościański, i że nazbyt wiele wydają na pensye urzędników. Przed niejakim czasem, piszą dalej, stały dwa hamburskie okręta w odnodze Tafel, które wiozły 1000 niemieckich wychodźców do Kafraryi angielskiej. Znakomici mieszkańcy Przylądka prosili wówczas gubernatora, ażeby Niemców zatrzymał pod temi samemi warunkami jak wychodźców angielskich na kolonii; ale odprawiono ich z tą prośbą.

W prowincyi wschodniej trwają jeszcze ciągle zażalenia na Kafrów, i w jednym pogranicznym dystrykcie chwycono się na nowo środków, ażeby uwagę rządu i parlamentu zwrócić na ciężary i niebezpieczeństwo, jakie wynikają z sąsiedztwa tego ludu i z rabunku, jakiego biali mieszkańce od niego doznawają. Ale winą jest także poniekąd samych osadników, że rabunek powiększył się, bo pozwolili Kafrom w znacznej liczbie osiadać w swych włościach, a to, chcąc korzystać z ich posługi za małą zapłatę. W innych okolicach kolonii Kafrowie zachowują się uczciwie. W wolnem państwie Oranii sprawy publiczne jeszcze się nie ustatkowały.

Okazuje się, że uchwała rady ludu względem potwierdzenia zamysłu połączenia się z kolonią angielską zapadła tylko większością jednego głosu, i że różni znakomici włościanie używali wszelkich sposobów, ażeby swych ziomków przeciw niej podburzyć.“

Włochy.

(Ostrzeżenie wychodźcom modeńskim. — Nowa moneta modeńska. — Spokojność w państwie papieskim.)

Dziennik *Messag. di Modena* pisze:

„Od kilku dni postrzegać się daje wychodźtwo młodych ludzi, po największej części w wieku 15 do 18 lat, którzy bez paszportów wydalają się z kraju, udając się do Piemontu. Do tego wychodźtwa spowodował po części polityczny fanatyzm, a po większej części zmyślona pogłoska, że rząd zamierza rekrutować młodych ludzi w wieku 18 do 26 lat. Na domiar tej fałszywej pogłoski dodają, że ci rekruci mają być dostawieni do Austryi i wcieleni do austryackiej armii. Trudno coś podobnego wierzyć, a jednak należy ubolewać, gdy się sprawdza, że bezustanna agitacya doprowadza ludzi do tak śmiesznej łatwowierności. Czyniąc zadość naszej powinności, pragniemy jedynie ostrzedz nieprzezornych, ażeby się mieli na baczności w obec poduszczeń burzycieli i nieprzyjaciół pokoju.“

— W Modenie ogłoszono dekret książęcy, którym jak już wiadomo zaprowadzono monetę srebrną ważącą 5 gramów i zawierającą w sobie $^{9}/_{10}$ części srebra czystego, nazwano ją „Lira estense.“ i podzielono na sto części (centesimi). Na tej podstawie wyjść ma też moneta srebrna 1 lirowa, 2 i 5 lirowa. Moneta złota ma być tylko monetą handlową zmiennej wartości, i składa się z esteńskich dukatów pojedyńczych i podwójnych. Dotychczasowa „lira nuova di

Modena" odbijana była w takim samym stosunku, co i „lira estense." Obie równają się wadze normalnej francuskiej monecie 5ciofrankowej, i mają we wszystkiem taką samą wartość, zaczem zmieniono teraz tylko ich nazwę. Nowość tylko w tem, że moneta złota przestała być monetą prawną. Wartość półcwancygierów austryackich zniżono z 42 na 40 centesimów.

— Stosunki państwa kościelnego — pisze *Pays* — stanowią zupełną sprzeczność z niespokojem, jaki panuje w innych częściach kraju włoskiego. Wszystkie doniesienia zgadzają się w tem, że spokojność i zaufanie w państwie kościelnem nie pozostawiają nic więcej do życzenia.

Niemce.

(Izby bawarskie. — Okręt transportowy srebra zatonął.)

Monachów. Świetne dowody krasomowskiej wymowy swojej złożył minister państwa Baron v. d. Pfordten na posiedzeniu izb bawarskich d. 16. marca, tak, że przeciwnik polityki jego deputowany Lasaula odwołał wszystkie zarzuty swoje, które potępiały postępowanie ministeryalne. Lecz cała ta świetna wymowa ministra przecież nie wstrzymała wotum nieufności, które izba w adresie do Króla na ministrów wyrzekła.

— W **Hamburgu** otrzymali wiadomość, że 6. marca zatonął okręt angielski „Eldorado" z transportem srebra pod wyspą Terschellnig koło Holandyi. Przewoził oprócz miedzi 766 bel rudy srebrnej, każda w szacunku po 1260 ft., co czyni 209.160 zł. m. Już przed 60 laty w tym samem miejscu zatonął także okręt „Lutyna" z ładunkiem srebra i złota, a mieszkańce po dziś dzień jeszcze wydobywają bogate szczątki zatopionych skarbów. Teraz pragną tylko pogody, ażeby się zająć wydobyciem i tego, co teraz wody pochłonęły.

Dania.

(Stanowiska Danii.)

O stanowisku Danii w obec Francyi zawiera urzędowa korespondencya duńska następującą wiadomość:

Doniesienie w *Journal des Débats*, jakoby duński poseł przy sejmie związkowym miał otrzymać instrukcye i upoważnienie do oświadczenia zgromadzeniu związkowemu, że Król duński nie dostawi swego kontyngensu wojskowego w razie wojny między Francyą i Niemczą — nie zasługuje na żadną wiarę, i zaprzeczamy mu wyraźnie. Domniemana ta korespondencya kopenhaska i w tem się myli, że J. M. Król może tylko taki kontyngens dostawić, który składa się z popisowych z Holsztynu lub Lauenburgu; takie bowiem ograniczające postanowienie nie istnieje ani względem Austryi ani Prus, również nie obowiązuje i Danii, zwłaszcza gdy obydwa wspomnione mocarstwa dostawiały jeszcze w ciągu teraźniejszego dziesiątka lat kilkakrotnie z wojskowych oddziałów włoskich, węgierskich i polskich. Co zresztą do tego twierdzenia, że armia duńska w razie wojny między Niemczą i innem z Danią sprzymierzonem państwem musiałaby po obydwóch stronach walczyć, tedy na przypuszczenia takie odpowiadać nie myślimy, zwłaszcza że rząd J. M. Króla postanowił niezmiennie zachować w sprawie nieporozumień europejskich jak najściślejszą neutralność.

Rosya.

(Organizacya armii kaukazkiej.)

W organizacyi armii kaukazkiej zaszły w ciągu ostatnich miesięcy roku zeszłego znaczne zmiany, o czem publiczność dowiaduje się dopiero teraz z urzędowego pamiętnika. W sztabie jeneralnym wodza naczelnego mianowano teraz wojskowego „policmajstra," (w 1szej armii znajdował się już dawniej taki urzędnik); również mianowano szefów w sztabie jeneralnym i inżynieryi. Dawniej miał wódz naczelny, książę Barjatyński, 6 jenerał-poruczników i 15 jenerał-majorów oprócz innych jeszcze 4 jenerałów dywizyi i 14 jenerałów brygady. Teraz ma wódz naczelny do dyspozycyi wprawdzie 9 jenerał-poruczników, lecz tylko 8 jenerał-majorów. Miasto dawniejszych 4ch komendantów dywizyi mianowano teraz 1 komendanta wojsk prawego i 1 komendanta lewego skrzydła armii kaukazkiej, 1 komendanta wojsk nad morzem kaspijskiem, 1 komendanta lezgijskiej linii kordonowej i 1 gubernatora jeneralnego w Kutais. Uchylono zupełnie 14 komendantów brygady, zaczem w armii kaukaskiej zaprowadzono ten sam system co i u innych korpusów armii. Dawniej utrzymywano, że komendanci brygad pozostać mają przy tych oddziałach, które znajdują się na stopie wojennej, a w korpusie orenburgskim i sybiryjskim są jeszcze potąd tacy komendanci brygad, gdy tymczasem posady te zniesiono całkiem u grenadyerów gwardyi i w 6tym korpusie armii. Z tego wypadałoby wnosić, że na Kaukazie nie ma już żadnych nieprzyjaciół do zwalczenia, chociaż rzeczy stoją inaczej. Dawniej było tam 18 batalionów gruzyjskich, 6 czarno-morskich i 13 kaukaskich batalionów liniowych podzielonych także na brygady.

Księstwa Naddunajskie.

(Rozporządzenie wydane w Serbii.)

Książę Miłosz wydał rozporządzenie względem administracyi sierocińskich pieniędzy, które ogłasza *Serbski Dnewnik* w tych słowach:

„Życzeniem Jego książęcej Mości jest: zapobiedz raz na zawsze stanowczemi środkami przekupstwu i wszelkim innym nadużyciom urzędników; ażeby lud był posłusznym wszelkim rozporządzeniom książęcych urzędników; ale oraz, ażeby każdy urzędnik, nadużywający położone w nim zaufanie, surowo został karany, i natychmiast z służby uwolniony, ażeby sierocińskie pieniądze administrowano jak najstaranniej i najsumienniej, ażeby odpowiednemi środkami oswobodzono kraj od złodziejów, i nakoniec, ażeby zaprojektowano ustawę leśną dla zabezpieczenia lasów od lekkomyślnego uszkodzenia i dla zapewnienia gminom prawa własności do ich lasów."

Według obwieszczenia wydanego temi dniami mają być wypuszczone w dzierżawę wszystkie nieruchome w Belgradzie znajdujące się dobra księcia Alexandra Karageorgewicza.

Grecya.

(Wiadomości bieżące.)

Ateny, 12go marca. Izba zganiła jednogłośnie niektóre na ministra wojny wniesione żałoby kilku członków. Telegraf do Konstantynopola i dalej oddany został pod użytek dworu i rządu, jednak dla osób prywatnych jest jeszcze niedostępny. Rząd subskrybuje na 2000 akcyi greckiego towarzystwa parowej żeglugi.

Azya.

(Doniesienia z Kochinchiny.)

Według wiadomości z Kochinchiny (na Manilę 24go stycznia), zaszły dwie potyczki, w których 130 Francuzów i Hiszpanów dziesięć razy większej liczbie Kochinchinów zadali tak wielką klęskę, że teraz w pobliżu obozu nie widać już żadnego nieprzyjaciela. W Manili werbują teraz znowu Francuzi między krajowcami kompanią ochotników, złożoną z 2—300 ludzi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 20. marca. Wielka rewya gwardyi na polu marsowem odbyła się w obecności Cesarza, Cesarzowy i następcy tronu. Cały plac dokoła zalegały niezliczone tłumy ludu.

Londyn, 21. marca. Dzisiejsza *Times* donosi za rzecz pewną, że kongres zbierze się w Londynie lub w Berlinie, by załatwić zachodzące nieporozumienia i przywrócić stale pokój w południowej Europie.

Turyn, 19. marca. Dotychczasowy komendant brygady Savony, hrabia Cagliano, obejmuje brygadę grenadyerów, a jenerał Calderina brygadę Aosty. Dotychczasowy komendant akademii wojskowej jenerał Pettinengo obejmuje dowództwo nad brygadą sabaudzką, jenerał-major Gianotti otrzymał stopień jenerał-lejtnanta, i pozostanie do dyspozycyi ministerstwa. Prócz tych nastąpiło jeszcze kilka innych mianowań. — Tutejsze dzienniki oznajmiają, że ochotnicy, którzy chcą zaciągać się do korpusu Garibaldego, otrzymają bliższą wiadomość w kwesturze.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były od 16. do 28. lutego r. b. na targach w obwodzie lwowskim, złoczowskim, przemyskim, sanockim, tarnopolskim i czortkowskim.

	Obwód											
	Lwów		Złoczów		Przemyśl		Sanok		Tarnopol		Czortków	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy	2	72	2	69	3	5	3	6	2	68	2	53
„ żyta	1	48	1	54	1	68	2	10	1	50	1	67
„ jęczmienia	1	33	1	36	1	47	1	73	1	2	1	25
„ owsa	.	93	.	93	1	15	1	31	.	76	.	73
„ hreczki	1	44	1	40	1	60	.	.	1	27	1	32
„ kukurudzy	.	.	.	.	.	.	.	.	1	59	1	50
„ ziemniaków	.	78	.	75	.	76	.	89	.	60	.	58
Cetnar siana	.	89	.	79	1	11	1	23	1	20	1	68
„ wełny	.	.	.	.	115	.	.	.	.	.	5	81
„ nasienia konicza	.	.	.	.	28	.	.	.	.	.	40	.
Sąg drzewa twardego	7	13	6	18	8	16	5	69	7	52	8	87
„ „ miękkiego	4	10	5	37	5	50	3	97	6	30	5	66
Funt mięsa wołowego	.	8¼	.	8⅖	.	10	.	8½	.	9	.	7½
Mas okowity	.	70	.	42	.	53	.	60	.	51	.	45

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326.13	+ 2.0°	84.6	zachodni	sł.	jasno
2. god. po poł.	324.92	+ 9.2°	59.5	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	324.46	+ 5.4°	78.6	„	„	„

Przyjechali do Lwowa

Dnia 23 marca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Bobrowski Kar., c. k. rotm., z Jedrychowa. — Krzysztofowicz Ant., z Trybuchowiec. — Wiśniewski Tad., z Krystynopola.

Hotel Kuhna: Nanowski Józef, z Koniuszek.

Hotel nr. $509^4/_4$. Bogusz Apolinary, z Koniuszek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. marca.

PP. Bubrich Fryd., c. k. pułkow.; Fabry Ludw., c. k. jenerał i Pausemann Ferd., c. k. rotm., do Brzeżan. — Br. Horoch Sewer., do Marańca. — Hohendorf Kal., do Szutromieniec. — Skrzyński Stan., do Polski. — Torosiewicz Mich., do Pełtwy. — Wolański Mik., do Pauszówki. — Junga Adam, do Starego Mękisza. — Ziętkiewicz Ludw., c. k. oficer, do Martynowa.

Kurs lwowski.

Dnia 23 marca.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	—	5	8
Dukat cesarski	„ „	5	7	5	15
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	60	8	75
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	63	1	67
Talar pruski	„ „	1	60	1	64
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	21	1	24
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	5	80	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	45	72	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	70	77	50

Kurs listów zastawnych w gal. stan. instytucie kredytowym.

Dnia 23. marca.

		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	81	—
„ przedał „ „ 100 po		81	50
„ dawał „ „ 100		—	—
„ żądał „ „ 100		—	—
Wartość kupona od 100 złr.		—	$95^2/_3$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 23 marca

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77 60. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 74.60; po 4½% za 100 zł. 65.—; po 4% za 100 zł. —.— po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. —.— Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. 122 — zł. z roku 1854 za 100 zł. 108 25. Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. 72 75. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po $2^1/_4$% za 100 zł. —.—; po 2% za 100 zł. —.—; po $1^3/_4$% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½ za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii 72.50; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 71.25; innych krajów koronnych —.—; z klauzula losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zl. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 881.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 192.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1662; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 110.25; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. 105.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 454.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw. na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 80.50; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiace: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południn. niemieck. waluty 92.40. Berlin za 100 talarów 162.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. południn. niemieck. waluty 92 50. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko 81.80. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 108 50. Lugdun za 100 franków 43.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. 43.—. Paryż za 100 fr. 43 10. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.15, dukaty ces. pełnej wagi 5.12, korony 14.82. półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 21. marca.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	69 —	70.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	76.80	77.—
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	73.40	73.60
dtto. „ 4½% za 100 zł.	64.—	65.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	290.—	295.—
„ 1839 „ 100 „	120.—	121.—
„ 1854 „ 100 „	107.50	107.75
Renty Como po 42 lir. austr.	14.50	15.—

B. Krajów koronnych		pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	91.—	92.—
	Węgier	71.50	72.50
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii	69 50	70.50
	Galicyi	70 25	70.75
	Bukowiny	69.—	69.60
	Siedmiogrodu	69.—	70.—
	innych krajów koronnych	82.—	93.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	876.—	878.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	193.40	193.50
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	552.—	555.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1662 —	1664
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	233.50	234.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	109.50	110.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	147.—	148.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	95.—	96 —
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	65.—	65.50
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	445.—	450.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	—.—	260.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	95.—	96.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	90.50	91.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	84.—	85.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	80.50	81.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	97.75	98. —
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	100.—	100.50
Esterhazego 40 zł. m. k.	70.—	71.—
Salma 40 „ „	37.—	38.—
Palfiego 40 „ „	34.—	34.50
Clarego 40 „ „	35.50	36.
St. Genois 40 „ „	35.—	35.50
Windischgrätza 20 „ „	22.—	22.50
Waldsteina 20 „ „	24. —	24 50
Keglevicha 10 „ „	14.25	14.50

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	92.50	92 60
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	92.50	92 70
Hamburg za 100 marko banko $2^3/_4$%	81.20	82.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	108 30	108 50
Paryż, za 100 franków 3%	43.—	43 10

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	10 cen.	5 zł.	12 cen.
Korona	14 „	80 „	14 „	82 „
Napoleondor	8 „	70 „	8 „	71 „
Rosyjski imperyał	8 „	80 „	8 „	81 „

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) Od dnia 11. do 20. marca 1859 roku zaszły następujące obsądzenia: za przestępstwo przepisów meldunkowych: Karolina G., Walenty N., Emanuel L. i Szczepan M., dalej za znieważenie święta handlarka wiktuałów Rifka L. i za niedozwoloną zabawę z muzyką, szynkarz Kazimierz L. zostali obsądzeni na kary pieniężne, które oddano na fundusz miejscowych ubogich. Woźnicę zaś Józefa O. za zostawienie swego wozu skazano na karę cielesną.

Dnia 17. marca b. r. po południu skradziono c. k. kapitanowi z pieszego pułku hr. Coronini p. M. złoty zegarek z złotym łańcuchem w wartości 120 złr. m. k. z niezamkniętego mieszkania w domu pod nr. 77 m. Zegarek wisiał nad łóżkiem i został skradziony właśnie gdy c. k. kapitan spać się położył. Przy zegarku wisiały kosztowne sygnety, ale sprawca tej kradzieży nie zabierał je a nawet nietknął pulares z pieniądzmi obok łóżka. Śledztwo jest w toku.

Szczepan S. wyrobnik z Dublan, cierpiący na epilepsyę umarł nagle tknięty apopleksyą dnia 18. marca b. r. po południu na targowicy drzewa.

Karol K. preclarz pokłócił się dnia 18. marca b. r. z swym towarzyszem Józefem K. i pchnął nożem w lewy bok tak mocno, że musiano go zanieść natychmiast do szpitalu.

Handlarzowi płótna Mündlowi H. skradziono dnia 20. marca b. r. z jego piwnicy w domu pod nr. 255 m. płótno w wartości 45 zł. w. austr., wkrótce jednak po popełnionej kradzieży przytrzymano i uwięziono sprawce Majera L. z częścią skradzionego płótna.

(Pożar.) W Kozowej, w obwodzie brzeżańskim zniszczył pożar na dniu 13. b. m. dom tamtejszego włościanina Tymka O. Jak się zdaje, powstał ogień z nieostrożności.

(Bursztyn rzadkiej wielkości.) Z Inowrocławia piszą do „Post. Ztg." W pobliżu Kruszniсy natrafił pewien włościanin przy kopaniu gliny na pokłady bursztynu. Kopiąc dalej mniej więcej na sążeń głębokości znalazł wielką bryłe bursztynu owalnego kształtu, białożółtawej barwy; bryła tego bursztynu ważyła 40 łutów; nie znając prawdziwej wartości sprzedał go tutejszym kupcom za kwotę 9—10 talarów, a ci odprzedali zaraz innym kupcom za 90 talarów.

(Murzyńska ludność w Nowym Jorku) wynosi teraz do 10.000 dusz; z tych jest 204 lokajów, 80 kuczerów i żokiejów, 6 lekarzy, 7 nauczycieli, 13 plebanów i 1 buchhalter. Murzyni mają towarzystwo wzajemnej pomocy i towarzystwo ku popieraniu edukacyi dzieci, 6 szkół dystryktowych i 3 szkół elementarnych, do których w roku 1858 uczęszczało razem 2500 dzieci.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.